

Rakennusala on tottunut määrittelemään laadun varsin teknisesti: rakentaminen on laadukasta, jos työ on tehty piirustusten ja normien mukaan. Näin pitääkin olla. Oikaista ei kerta kaikkiaan saa eikä virheisiin ole varaa, sillä pelissä on ihmisten turvallisuus.

Laatu on osa yrityksen jokapäiväistä toimintaa. Laatujärjestelmä, laboratoriot ja laaduntarkkailu ovat avainasemassa varmistamassa tuotteidemme teknistä laatua.

Mutta onko laatua se, että asuntoon kantautuu viereisen moottoritien melu, toimistorakennuksen tilat eivät jousta eri yritysten tarpeiden mukaan tai nyt niin trendikäs silta näyttää kymmenen vuoden päästä auttamattoman rumalta – vaikka kaikki on tehty suunnitelmien mukaan?

Näin ei tietenkään ole. Olen sitä mieltä, että rakentamisen laatu on nähtävä monilta eri puolilta. Laatua on kokonaisuus, joka toimii kohteen elinkaaren ajan.

Olen ollut mukana kiinteistö- ja rakennusalan Vision 2010 -työssä, jossa yhdeksi viidestä keskeisestä tavoitteesta on nostettu se, että asuntoja rakennetaan asiakkaiden ehdoilla. Kun käyttää maalaisjärjestelmää, tämä on tietenkin selvä päämäärä.

Kun Kestävä Kivitalo -hanketta käynnisteltiin runsaat kymmenen vuotta sitten, olimme mielestäni aikaamme edellä – tai ehkä otimme opiksemme aiemmilta sukupolvilta. Kestävä Kivitalo -konseptin idea on perinteinen paikallarakentaminen ja siitä saatava helppo muunneltavuus. Kun rakennuksen käyttäjän toiveet elävät matkan varrella, muutoksia

pystytään tekemään vielä rakennusvaiheessa ja sen jälkeen, kun käyttäjän tarpeet muuttuvat.

Hieno esimerkki laadukkaasta, käyttäjien tarpeet täyttävästä kivirakentamisesta on esimerkiksi Siilinjärven Vuorelassa. Sinne valmistunut kolmen kerrostalon ryhmä sai toukokuun alussa vuoden 2006 Kestävä Kivitalo -palkinnon. Eräänä tärkeänä perusteluna oli moottori- ja rautateiden läheisyydessä sijaitsevien rakennusten erinomainen äänieristävyyys ja tämän huomioonottaminen kohteen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kestävä Kivitalo korostaa myös laadun esteettistä ja ekologista ulottuvuutta. Laatua on se, että rakennus kestää, muuntuu ja elää vuosikymmenestä ja sukupolvesta toiseen. Kävelyretki vaikkapa Helsingin keskustassa osoittaa, että kivistä paikallarakennetut talot ovat kestäneet ja kestävät ylivoimaisesti parhaiten ajan hammasta.

Kivitalot kestävä paitsi aikaa, myös tulta. Näin Rakennusteollisuus RT ry standardointipäällikkö Tauno Hietanen totesi erinomaisessa esityksessään toukokuuisessa Kestävä Kivitalo -seminaarissa. Betoni ja tiili eivät pala, ja palotilanteessa ne säilyttävät erinomaisesti lujuutensa.

Rakennusta, joka täyttää sekä tekniset että toiminnalliset laatuvaatimukset, ei voi tehdä yksin. Rakennusalan toimijoiden on pakko ketjuuntua. Se on myös jatkossa suurin haasteemme. Pitkäkestoi-

Penntti Vänskä

set alihankintasuhteet ovat alalla vieläkin liian vieras asia. Moninkertainen kilpailuttaminen on arkipäivää; työmailla ostetaan mahdollisimman halvalla sen sijaan, että jo suunnitteluvaiheessa koottaisiin verkosto, jolla päästään parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen ja laatuun. Tällainen toimintatapa ei ole ristiriidassa kannattavuuden kanssa, päinvastoin. Uskon, että ketjuuntuminen ja kestävät strategiset kumppanuudet ovat eräs keino parantaa rakennusalan tuottavuutta.

Onneksi suhtautuminen laatuun on muuttunut viimeisen kymmenen vuoden aikana merkittävästi, osittain myös pakon sanelemana, joka on hyvä asia. Nykyään on pakko ottaa vakavasti asiakkaiden vaatimukset ja tiedostaa rakentamisen laadun monet ulottuvuudet. Menestyminen vaatii asiakstarpeen tyydyttämisen ei vain tänään vaan niin, että asiakas tuntee tyytyväisyyttä tehtyihin ratkaisuihin vuosia, jopa vuosikymmeniä.

Lauri Ratia,
diplomi-insinööri,
toimitusjohtaja, Lohja Rudus Oy Ab

LET THE CUSTOMER DECIDE

In the construction business, quality has typically been defined in highly technical terms: high-quality building is carried out in compliance with drawings and norms. And so it should be. Shortcuts must not be used and errors have to be eliminated, as building always involves the safety of people.

Quality is part of the everyday operation of any business. The quality system, laboratories and quality control play a key role in the assurance of the products' technical quality.

But does quality entail noise from the motorway nearby, office facilities that cannot be adapted to the needs of the different companies, or a bridge, so trendy as new but hopelessly ugly ten years later? And yet, everything was done according to plans.

Of course it does not. I personally think that the concept of quality in building has to be reviewed from many different aspects. An entity that remains functional throughout the life cycle of the product is quality.

I have been involved in the Vision 2010 project implemented by the property and building trades, in which one of the five main objectives is to produce housing at the residents' terms. Common sense will naturally tell us that this is the obvious goal.

When the Durable Stone House project was started a good ten years ago, I thought we were ahead of our time - or maybe we utilised the lessons learned by the genera-

tions before us. The Durable Stone House concept is based on traditional in-situ building, which translates into a high degree of modifiability. As the wishes of the end-users change during the project, modifications can still be implemented at the construction stage. And even afterwards, as the residents' needs change.

A fine example of high-quality stone building that meets the needs of the end-users can be found in the Vuorela area of Siilinjärvi. A group of three apartment buildings completed there won the Durable Stone House Award for 2006 at the beginning of May. One of the key criteria was the excellent soundproofing of the buildings located near a motorway and a railway, and how this had been taken into consideration in the design and implementation of the project.

Durable Stone House also emphasises the aesthetic and ecological aspect of quality. A quality building is strong, modifiable and alive, decade after decade, from one generation to the next. A stroll through downtown Helsinki, for example, can show that in-situ built stone buildings have survived the wear and tear of time in a superior manner.

Stone houses do not resist only time, but also flames. This is how Tauno Hietanen, the Standardisation Manager for the Confederation of Finnish Construction Industries put it in his excellent presentation in the Durable Stone House seminar in May. Concrete and brick are non-

flammable, and retain their strength well in a fire.

A building that meets both the technical and the functional quality requirements cannot be realised as a solo project. Operators in the construction trade have to chain up. This will be our biggest challenge also in the future. Long-term subcontracting relationships are still too much of a rarity in our business. Multiple competitive bidding arrangements, on the other hand, are normal practice. Materials and services are purchased at the lowest price to the building sites, instead of forming a network already at the planning stage to ensure the best possible end-result and quality. This approach would not be in contradiction with profitability, either. Far from it. I believe that chaining up and long-term strategic partnerships provide a means to improve the profitability of building business.

Fortunately attitudes have changed significantly in the past ten years as far as quality is concerned. Partly because there was no alternative, which is a good thing. Today we have to respect the customers' requirements and acknowledge the many aspects involved in the quality of building. Success can only be achieved by fulfilling the customer's needs, and the customer must be as happy with the solution years and years later as he is when the project is first completed.

Lauri Ratia,
M.Sc. Eng.,
Managing Director, Lohja Rudus Oy Ab